

электронное периодическое издание

ЭКОНОМИКА

и

социум

ISSN 2225-1545

№3(94)-2022

Karimov F.R.

Buxoro davlat universiteti talabasi

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI HUDUDIDAGI BAYRAMLAR

Annotatsiya: Ushbu maqolada O‘zbekiston hududidagi bayramlar va ularning nomlanishi haqida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: yangi yil, vatan himoyachilari kuni, navro‘z.

Karimov F.R.

Bukhara State University

HOLIDAYS IN THE TERRITORY OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

Annotation: This article is about the holidays in Uzbekistan and their names.

Keywords: New Year, Defender of the Fatherland Day, Navruz.

Bayram — keng nishonlanadigan tantanali kun. Ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot davomida kelib chiqishi, mazmuni, ijtimoiy hayotda qaror topishiga ko‘ra an‘anaviy, diniy, milliy va boshqa bayramlarga bo‘linadi.

1 yanvar - Yangi yil

Yangi yilning birinchi kuni hisoblanadi. Yangi yil bayrami dunyodagi barcha mamlakatlarda yilning turli vaqtlarda keng nishonlanadi. Yangi yilning ramzi Qorbobo va Qorqiz hamda yasatilgan archa hisoblanadi. Soatlar millari ana‘anaviy tarzda 12 soatni urgan vaqtda, 31 dekabrda 1 yanvarga o‘tar kechaning yangi yil kirib keladi. Shu vaqtda odamlar bezatilgan dasturxon atrofida ushbu bayramni o‘z yaqinlari bilan keng nishonlaydilar.

14 yanvar - Vatan himoyachilari kuni

Mustaqil O‘zbekistonda ushbu bayram o‘z qurollantirish kuchlarni tashkil etishga bag‘ishlangan. 1992 yil 14 yanvarda mamlakat parlamenti mamlakat hududidagi harbiy o‘quv yurtlar va boshqa harbiy shakllarining barcha qismlari va birlashmalarini O‘zbekiston Respublikasi yurisdiksiya qaramog‘iga o‘tishi to‘g‘risida qarori qabul qilindi. Shunday qilib xususiy qurollantirish kuchlari tashkil etildi. 1993 yilda 29 dekabrda 14 yanvar - Vatan himoyachilari kuni deb e‘lon qilindi.

8 mart - Xalqaro xotin-qizlar kuni

Xalqaro xotin-qizlar kuni - go‘zallik, nafislik va latofatlik bayramidir. Shuningdek, 8 Mart kuni "onalar kuni" sifatida ham taniqlidir. Odamlar ushbu bayramni sevgi, mehrbonlik va go‘zallik bayrami sifatida nishonlaydilar. Bahor va Ayol tushunchalar qanchalik bir-birini bog‘lab turishiga yana amin

bo‘lmoqdamiz va buni chuqur anglamoqdamiz. Tabiat ayollar bayrami bahorning birinchi kunlariga kelib tushishi xuddi ayollar go‘zalligini nafis gullar bilan taqqoslagaligi ham bekor emas. Ushbu bayramda erkaklar o‘z onalariga, turmush o‘rtoqlariga va qizlariga gullar va eng samimiy tilaklar bilan sovg‘alarni beradilar.

21 Mart - Navro‘z

Navro‘z qadimiy milliy bayrami ("Navro‘z bayrami") fors tilidan tarjima qilindanda "yangi kun" ma‘nosini anglatadi. Navro‘z bayrami 21 mart kuni nishonlanadi va yangi yilning boshlanishi hisoblanadi. Ushbu kun kecha bilan kunduzning tenglashgan paytidir. Er butunjahon astronomik tenglashgan davriga kirib keladi. Yana shu davrda yarimshar bo‘yicha yil fasllari o‘zgarib turadi, agar janubiy yarimsharda kuz kelsa, shimoliy yarimsharda esa - bahor. Ushbu bayram barcha o‘simliklar va daraxtlar gullaganda va bahor tusiga kirgan vaqtda bahor kirib kelayotganda nishonlanadi. Ushbu bayramning kirib kelishi bilan ko‘pgina o‘zbek oilalar turli milliy taomlarni tayyorlaydilar: Sumalak, Halim, Ko‘k somsa, Osh va boshqalar. Mazkur taomlar odamzod organizmiga foydali bo‘lgan ko‘p vitaminlarga boydir. Mamlakatimiz mustaqillikkaerishgandan so‘ng xalqimizning qadimiy urf-odatlarini va an‘analari kuchga kirdi, jumladan Navro‘z bayramini nishonlash o‘zga xos tusga ega bo‘ldi. Bu bayram barcha xalqlarning do‘stlik va birlik ramziga ega bo‘lgan umumxalq bayramidir.

9 may - Xotira va qadrlash kuni

1999 yili 9 may kuni O‘zbekiston poytaxtida Xotira maydoni ochildi va shu kundan buyon 9 may Xotira va qadrlash kuni deb nishonlanmoqda. Ushbu bayram mustaqil O‘zbekistonda asrlar davomida qaxramonona o‘lkamizni himoya qilgan, uning erkinligi, mustaqilligi va xalqining tinchligi uchun kurashgan vatandoshlar xotirasiga bag‘ishlangan. Xotira va qadrlash tushunchasi chuqur ma‘nogaegadir. Ushbu kunda fashizmga qarshi kurashishlarda qatnashgan, o‘z Vatanini himoya qilishda joniga fido qilgan, shuningdek To‘maris, Shiroq, Spitamen, Jaloliddin Manguberdi, Nadjmiddin Kubro kabi qaxramonlar va asrlar davomida xalq orzu qilganerkinlik uchun kurashgan Qodiriy, Behbudiy, Munavvar-qori, Cho‘lpon, Avloniy, Fitrat, Usmon Nosir kabi milliy qaxramonlarimizni ruhini shodetibeslash ham farz ham qarzdir. Insoniyat ikkinchi jahon urushida qatnashgan, bu ayovsiz jangu jadalda qahramonlarcha halok bo‘lganlar xotirasini aslo unutmaydi.

1 sentyabr - Mustaqillik kuni

O‘zbekiston Respublikasining asosiy milliy bayrami - Mustaqillik kunidir. Ushbu bayram 1 sentyabr kuni marosimli va rang barang shaklda nishonlanadi. Ushbu milliy bayram do‘stlik, xayriya va har tomonlama hurmatga tayangan xalqimizning barcha orzularini namoyonetadigan bayramdir. O‘zbekistonda istiqomat qilayotgan turli millatlar vakillari millatiga, diniga va kelib chiqqan irqiga qaramasdan O‘zbekistonning barcha hududlarida faol nishonlaydilar. San‘at vakillari shaharning istirohat bog‘larida va maydonlarida turli shoularni

namoishetadilar. Ko'pgina xorijiy mehmonlar va turistlaresda qoladigan ana'naviy namoyishlarda ishtiroketadilar.

1 oktyabr - Ustoz va murabbiylar kuni

Har yili 1 oktyabr - Ustoz va murabbiylar kuni keng nishonlamoqda. Qadim zamonlardan ustozga bo'lgan chuqur xurmat va e'tiroz saqlanib qolgan. "Domla", "Muallim", "Ustoz" kabi so'zlar o'z ustozlardan nafaqat bilimlarni va axoliga bo'lgan hurmat munosabati va Vatanga bo'lgan mehriga ega bo'lgan o'quvchilar asrlar davomida minnatdorchilik va izzat bilan murojyat etganlar. Maktab va o'quv muassasalarning o'quvchilari hayotning ilk bilimlarini bergan ustozlarga chuqur izzatdadir. Ushbu kunda o'quvchilar minnatdorchilik bilan gullar va sovg'alar bilan xayot yo'lida mashaqqatli mehnat uchun chin yurakdan tabriklaydilar

8 dekabr - Konstitutsiya kuni

Mamlakatimizda qonun ustuvorligi davlatimiz siyosatining asosiy tamoyillaridan biri sanaladi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi Oliy Kengash tomonidan 1992 yil 8 dekabrda qabul qilindi. Konstitutsiya 6 bo'limdan, 26 bobdan va 128 ta moddadan iborat. Ushbu bayran butun O'zbekistonda keng nishonlanadi.

Ramazon oyidan so'ng nishonlanadigan **Iyd al Fitr (Ramazon Hayiti)** va Hajdan so'ng nishonlanadigan **Iyd al Adxa (Qurbon Hayiti)** bayramlari ham milliy bayramlar hisoblanadi, biroq ushbu bayramlar nishonlanadigan kunlar Hijriy kalendarga muvofiq har yili o'zgarib turadi.

Islomiy bayramlar islom dinidagi bayramlar (xursandchilik kunlari) bo'lib, ikkita asosiy bayramdan iborat — Iyd al-Fitr va Iyd al-Adha. Bayramlarning nishonlanishi xalqlar va madaniyatlarga qarab, shuningdek, Islom sektalari (Sunniylar Shialar)ga ko'ra turlicha bo'lishi mumkin. Musulmon bayramlari qamariy taqvimga asoslangan bo'lib, shamsiy taqvimga nisbatan har yili surilib boradi. Islom taqvimida 12 oy va 354-355 kun bor. Sunniy va Shia taqvimlari har doim ham bir-biriga muvofiq kelmaydi. Ba'zan ayni bayram shialarda nishonlanayotgan bo'lsa, sunniylarda u boshqa kuni, odatda ketma-ket nishonlanishi ham mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- 1.<http://www.bilim.uz>
- 2.<http://www.ziyo.edu.uz>
- 3.U.Qoraboyev "O'zbekiston bayramlari"

Оглавление

ОСНОВНОЙ РАЗДЕЛ

Abduqahhorova X.A., MAKTABLARDA MUMTOZ MATNLARNI TAHLIL QILISHNING BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI.....	3
Abduqodirov A.T., Xoldorov N., Imomov B.U., Parmanov J.T., FIZIKADAN LABORATORIYA ISHLARINI BAJARISHDA RASMLI TOPSHIRIQLARDAN FOYDALANISH.....	7
Abdurakhmonova Z.Yu., THE ROLE OF MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN IMPROVING THE QUALITY OF THE EDUCATIONAL PROCESS	12
Abdusoliyev A.I., DEVELOPMENT TRENDS OF FINANCIAL MANAGEMENT SYSTEM IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	17
Agranovsky M.L., Mirzaev A.A., Muminov R.K., Kozimzhonova I.F., MODERN METHODS OF INCREASING THE KNOWLEDGE OF FOREIGN STUDENTS IN THE PROCESS OF MEDICAL EDUCATION	21
Akhtamova F.U., PHRASEOLOGICAL EXPRESSIONS IN THE MODERN ENGLISH LANGUAGE AND THEIR DERIVATIVE FEATURES.....	26
Akramov I.O., MEHNAT NIZOLARINI KO'RIB CHIQISH VA HAL ETISHNING PRINTSIPLARI VA MUDDATLARI	29
Aliyeva G.S., BUG'DOY UNINING NOVVOYLIK XOSSALARI.....	34
Allaberganova Sh., MANAGEMENT OF INVESTMENT ATTRACTION IN INDUSTRIAL ENTERPRISES	38
Anvarova Ch.A., REPRESENTATION OF CHILDREN'S SPEECH IN WORKS DEDICATED TO CHILDREN	42
Aripova Z.S., PHILOSOPHY AS A UNITY OF SCIENTIFIC AND NON-SCIENTIFIC KNOWLEDGE.....	46
Ashurova M.M., PYTHON DASTURLASH TILI YORDAMIDA O'QUVCHILARGA O'QUV- DIDAKTIK MATERIALLAR YARATISH VA ULARDAN FOYDALANISH METODIKASI.....	50
Atamirzaeva S.T., Juraeva D.U., INTERFAOL IN THE ORGANIZATION OF THE SCIENCE OF ECOLOGY USING METHODS.....	55
Bayzakov J.A., TA'LIM JARAYONIDA YANGICHA INNOVATSIYALAR	58
Begijonova D.T., Akhunbaev O.A., NOSOCOMIAL RESPIRATORY INFECTIONS IN CHILDREN AND THE ROLE OF CORONAVIRUSES IN THEIR OCCURRENCE	62

Bekchanova Z.A., BOSHLANG'ICH SINFLARDA MATNNI O'QISH VA TUSHUNISH SIFATINI O'RGANISH (PIRLS BAHOLASH MEZONI ASOSIDA)	66
Boqiyeva I.V., GUARANTEES AND FORMATION IN THE CYTOPLASM OF APOPTOTIC BODIES	71
Bo'rieva N.G., THE ROLE OF TEACHING SPEAKING THROUGH TECHNOLOGY.....	75
Bozorov S.M., INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGY FIELD COMPUTER LINGUISTICS AND DATA MINING SYSTEM.....	81
Buranova M.M., TALABALARNING MUSTAQIL ISHLARINI MOODLE TIZIMIDAN FOYDALANIB TASHKIL ETISH METODIKASI	84
Dadaboyev Q.X., QISHLOQ XO`JALIK MAHSULOTLARINI TABIIY OMILLAR TA`SIRIDA QURITISH VA SAQLASHNING MATEMATIK MODELLARINI TADQIQOTI	89
Dilmurodova N., UZBEK LANGUAGE TEACHING METHODOLOGY	93
Eraliyeva M.T., «MEN O'ZBEK SHOIRIMAN, O'Z XALQIMNING TILIMAN»	97
Fozilov Q.M., THE BASIS OF THE REPERTOIRE POLICY IN THE EDUCATIONAL PROFESSIONAL ORCHESTRA	100
G'aybullayev R.A., TEMURIYLAR DAVRI MADANIYATI.....	104
Karimov F.R., O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI HUDUDIDAGI BAYRAMLAR	107
Gofurov A.S., DETERMINATION OF ORGANOLEPTIC AND PHYSICO-CHEMICAL INDICATORS OF SPRING WATER WITH ELECTROMAGNETIC FIELD	110
Haydarov H., Xonkeldiyeva K., IMPROVING MARKETING ACTIVITIES IN FRUIT AND VEGETABLE TRADE.....	113
Irgasheva D.G., PECULIARITIES OF THE PROGNOSTIC VALUE OF STRESS-ECHOCARDIOGRAPHY IN THE DIAGNOSIS OF HEART DISEASE.....	119
Isakova D.Z., PHARMACODYNAMIC FEATURES OF DRUG TREATMENT OF PATIENTS WITH ISCHEMIC DISEASE.....	122
Islamov R.D., Agranovsky M.L., Malikova A.E., Muminov R.K., THE IMPACT OF SIMULATION TECHNOLOGIES ON THE EFFECTIVENESS OF CONTINUING MEDICAL EDUCATION	126
Jalilova S.Sh., Nazarova G.T., Egamberdiyev O.R., TIMELY ANALYSIS OF SPECIFIC CHANGES IN CHILDREN BORN WITH HEART FAILURE AND DOWN SYNDROME	130

ЭЛЕКТРОННОЕ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЕ
ПЕРИОДИЧЕСКОЕ МЕЖДУНАРОДНОЕ ИЗДАНИЕ

«Экономика и социум»

Выпуск № 3(94) 2022

Сайт: <http://www.iupr.ru>

Издательство: ООО "Институт управления и социально-
экономического развития", Россия, г. Саратов

Дата издания: Март 2022